

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

29 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda

Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, *Calendari Dumitru*, împotriva deciziei Colegiului Curții de Apel Cahul din 09 noiembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Banari Maria XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în s. XXXXX, XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

Malachi Elena XXXXX, născută la XXXXX, originară din s. XXXXX, domiciliată în mun. Chișinău, str. XXXXX, XXXXX,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 238, 191 alin. (5) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 17.02.2017 - 09.10.2020;

instanța de apel: 29.10.2020 - 09.11.2021;

instanța de recurs: 22.02.2022 – 29.11.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 octombrie 2020, *Malachi Elena*, a fost achitată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 191 alin. (5), 238 Cod penal, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință, *Banari Maria*, a fost achitată în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la Banari Maria în sumă de **21 552,40** lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, a constatat că:

Potrivit rechizitoriului, **Malachi Elena**, a fost acuzată de organul de

urmărire penală de faptul că, la 18 martie 2008 deținând funcția de administrator al Asociației de Economii și Împrumut "Haragîș" cu sediul în s. XXX, r. XXX, aleasă de către Adunarea Generală a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 15 februarie 2007 împreună și de comun acord cu contabilul-șef al Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, Banari Maria din s. Haragîș. R. Cantemir, aleasă de către Adunarea Generală a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 28 martie 2000, având o intenție unică de a însuși în scopuri personale mijloace bănești, profitând de funcția deținută în cadrul Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” în scopul obținerii unui împrumut, au prezentat cu bună știință ÎM OMF „Microinvest” SRL cu sediul în or. Cahul, Prospectul Republicii 20/2 din numele Consiliului Executiv a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” o cerere cu date false ca fiind semnată din numele lui Jorovlea Leon, Bîrcă Mihaela, Banaru Ecaterina, Petrea Anatol, Banaru Gheorghe și Malachi Elena datând cu data de 17 martie 2008 de acordare a unui împrumut în sumă de 405 000 lei în favoarea Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, bani care au fost transferați pe contul Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 20 martie 2008, prin ce s-a cauzat instituției financiare daune în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatei *Malachi Elena* au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 238 Cod penal, după indicii calificativi – *”prezentarea cu bună știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit”*.

Tot ea, *Malachi Elena*, a fost acuzată de organul de urmărire penală de faptul că, continuându-și acțiunile sale în scopuri personale de însușire a mijloacelor bănești, deținând funcția de administrator al Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” cu sediul în s. XXXXX, r. XXXXX, aleasă de către Adunarea Generală a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 15 februarie 2007 împreună și de comun acord cu contabilul-șef al Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, Banari Maria din s. Haragîș, r. Cantemir, aleasă de către Adunarea Generală a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 28 martie 2000, folosindu-se de situația de serviciu, fiind împuternicite și reprezentând interesele membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, determinate de funcția pe care o ocupă, au încheiat fictiv, din numele Consiliului Executiv și anume a lui Jorovlea Leon, Bîrcă Mihaela, Banaru Ecaterina, Petrea Anatol, Banaru Gheorghe la 18 martie 2008, cu reprezentantul ÎM OMF „Microinvest” SRL cu sediul în or. Cahul, Prospectul Republicii 20/2, contractul de împrumut nr. CHEM-A-09.08, în urma cărui fapt au primit în administrare suma de 405 000 lei, bani care au fost transferați pe contul Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, astfel banii obținuți în urma încheierii contractului de împrumut contrar destinației de acordare a împrumutului membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” și folosindu-se de situația de serviciu și calitatea sa administrativă din Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” i-au însușit în scopuri personale, cauzându-i Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” un prejudiciu în proporții deosebit de mari în sumă de 405 000 lei.

Acțiunile inculpatei *Malachi Elena* au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, după indicii calificativi

– *”delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului săvârșit cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”.*

La fel, potrivit rechizitoriului, *Banari Maria*, a fost acuzată de organul de urmărire penală de faptul că, în scopuri personale de însușire a mijloacelor bănești, deținând funcția de contabil-șef al Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” cu sediul în s. Haragîș, r. Cantemir, aleasă de către Adunarea Generală a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 28 martie 2000 împreună și de comun acord cu administratorul Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, Malachi Elena din s. Haragîș, r. Cantemir, aleasă de către Adunarea Generală a Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” la 15 februarie 2007, folosindu-se de situația de serviciu, fiind împuternicite și reprezentând interesele membrilor Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, determinate de funcția pe care o ocupă, au încheiat fictiv, din numele Consiliului Executiv și anume a lui Jorovlea Leon, Bîrcă Mihaela, Banaru Ecaterina, Petrea Anatol, Banaru Gheorghe, la 18 martie 2008 cu reprezentantul ÎM OMF „Microinvest” SRL cu sediul în or. Cahul, Prospectul republicii 20/2, contractul de împrumut nr. CHEM-A-09.08, în urma cărui fapt au primit în administrare suma de 405 000 lei, bani care au fost transferați pe contul Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș”, astfel banii obținuți în urma încheierii contractului de împrumut contrar destinației de acordare a împrumutului membrilor Asociația de Economii și Împrumut „Haragîș” și folosindu-se de situația de serviciu și calitatea sa administrativă din Asociația de Economii și Împrumut „Haragîș” i-au însușit în scopuri personale, cauzându-i Asociației de Economii și Împrumut „Haragîș” un prejudiciu în proporții deosebit de mari în sumă de 405 000 lei.

Acțiunile inculpatei *Banari Maria* au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, după indicii calificativi – *”delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului săvârșit cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura r-lui Cantemir, *Tudos Victor*, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Malachi Elena* să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **8** (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

La fel, în privința lui *Malachi Elena*, a solicitat ca aceasta să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 238 Cod penal și în baza art. 60 Cod penal, să fie încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În privința lui *Banari Maria*, a solicitat ca aceasta să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal și în baza acestei *Legi* să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **8** (opt) ani.

A mai solicitat încasarea din contul lui *Banari Maria* a cheltuielilor judiciare în sumă de **21 552, 40** lei.

3. 1. În motivarea apelului, procurorul a menționat că, în ședința de judecată, în sensul confirmării învinuirii și constatărilor stabilite, au fost prezentate probe care confirmă săvârșirea infracțiunilor incriminate inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena, dar care nu au fost apreciate de către instanța de judecată.

A menționat procurorul că, în cadrul urmăririi penale, de la ÎM OMF „Microinvest” SRL, au fost ridicate cererea din 17 martie 2008, depusă de Asociația de Economii și Împrumut ”Haragâș” și contractul de împrumut nr. CHEMA-09.08 din 18 martie 2008 pentru acordarea unui credit în sumă de 405 000 lei.

Din analiza cererii întocmite, la 17.03.2008 s-a constatat că, a fost semnată de directorul Asociației de Economii și Împrumut ”Haragâș”, *Malachi Elena*, contabilul șef, *Banari Maria*, membrii Consiliului executiv al AEÎC ”Haragâș”, *Jorovlea Leon*, *Bîrcă Mihaela*, *Banaru Ecaterina*, *Petrea Anatol* și *Banaru Gheorghe*.

În raport cu cererea menționată, fiind audiate persoanele *Banaru Gheorghe*, *Petrea Anatol* și *Banaru Ecaterina*, aceștia au declarat că semnăturile de pe cererea respectivă nu le aparțin și nu au semnat o astfel de cerere, nu au fost membri ai Consiliului executiv, în același timp *Petrea Anatol* a declarat că în perioada anilor **2007-2009** a fost plecat peste hotarele Republicii Moldova și nici nu a deținut posibilitatea reală de a semna cererea în cauză.

Inculpatele *Malachi Elena* și *Banari Maria* au declarat în ședință de judecată că semnăturile de pe cererea de acordare a împrumutului le aparțin, dar nu au semnat în locul membrilor Consiliului executiv.

Astfel, a considerat procurorul că, cererea respectivă a fost doar în posesia lui *Banari Maria* și *Malachi Elena*, care au falsificat semnăturile din numele membrilor Consiliului Executiv, pe care ulterior au prezentat-o ÎM OMF ”Microinvest” SRL și care a servit la încheierea în 18 martie 2008 de către Asociația de Economii și Împrumut ”Haragâș” cu ÎM OMF ”Microinvest” SRL a contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 de acordare a creditului în sumă de 405 000 lei.

A notat procurorul că, dispoziția art. 238 Cod penal în redacția anului 2008 prevedea, ”*prezentarea cu bună-știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit sau majorării proporției acestuia, sau obținerii unui credit în condiții avantajoase*”, iar prin depunerea cererii către ÎM OMF „Microinvest” SRL, *Malachi Elena* și *Banari Maria* au urmărit scopul obținerii unui credit în condiții avantajoase.

Contractul de împrumut nr. CHEM-A-09.08, încheiat între Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor ”Haragâș” și ÎM OMF „Microinvest” SRL poartă denumire de contract de împrumut, conține prevederi privind condițiile de acordare a creditului, dobânda la acesta, termenul de scadență, iar ÎM OMF „Microinvest” SRL este calificată ca o instituție bancară și nu poate fi pus la îndoială faptul obținerii unui credit prin metode ilegale de către *Malachi Elena* și *Banari Maria*.

Potrivit Fișei cu specimene de semnături și amprenta ștampilei Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor din s. Haragâș, ridicată la 29 iulie 2016 de la Banca de Economii SA, prima și a doua semnătură a Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor ”Haragâș” aparține

directorului *Malachi Elena* și contabilului-șef *Banari Maria*, deci suma de 405 000 lei, putea fi ridicată doar de aceste două persoane din numele Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș", ceea ce și s-a întâmplat, deoarece conform rulajului Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" cu sediul în s. Haragâș r-nul Cantemir, ridicat la 10 martie 2016 de la "Banca de Economii" SA, s-a stabilit că suma creditului contactat de Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" a fost ridicat de către *Banari Maria* și *Malachi Elena*.

A menționat că, inculpatele *Banari Maria* și *Malachi Elena*, urmau ca în baza cererilor depuse de membrii Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" să încheie contracte de împrumut cu aceștia, cu stabilirea tuturor condițiilor de rambursare a creditului, dobânda, bunurile gajate, fapt ce nu s-a produs. Astfel, nu au fost întocmite careva acte ce ar confirma că din suma contractată de la ÎM OMF „Microinvest” SRL a fost transmisă membrilor asociației cu titlu de credit, așa cum prevede statutul Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș", cât și alte regulamente de ordin intern al asociației.

La fel, a menționat că, declarațiile inculpatei *Banari Maria*, precum că toate actele contabile ale Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor "Haragâș" se păstrau la domiciliul ei, și că în anul 2011 fiind plecată peste hotarele Republicii Moldova, actele în cauză s-au pierdut și au fost distruse, nu corespunde adevărului și nu pot fi calificate ca fiind veridice, deoarece activând în calitate de contabil-șef, al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" din anul 2002, conform statutului asociației și a atribuțiilor de serviciu, aceasta cunoștea de responsabilitatea pe care o avea față de actele Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" și cunoștea de răspunderea penală pe care o poartă față de pierderea, distrugerea sau deteriorarea documentației contabile.

A mai indicat că, până în anul 2011 suma creditului contractat de la ÎM OMF „Microinvest” SRL în sumă de 405 000 lei nu a fost rambursată și inculpata *Banari Maria* în anul 2011 a înstrăinat toate bunurile pe care le deținea în s. Haragâș, r-nul Cantemir, inclusiv casa de locuit, unde se păstrau actele contabile ale Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" și împreună cu familia sa a părăsit teritoriul Republicii Moldova.

A considerat partea acuzării că, în circumstanțele menționate în anul 2013, de către *Malachi Elena* a fost depusă o plângere la organele de drept privind identificarea lui *Banari Maria* și obligarea acesteia de a restitui suma de 405 000 lei, ÎM OMF „Microinvest” SRL, astfel încercând de a trece toată responsabilitatea pe numele lui *Banari Maria*, creând impresia falsă organului de urmărire penală că este victimă a infracțiunii de delapidare și nu făptuitorul.

A susținut procurorul că, *Banari Maria* și *Malachi Elena*, au urmărit scopul de însuși de la ÎM OMF „Microinvest” SRL însuși în scopuri personale suma de 405 000 lei.

A menționat că, declarațiile martorilor părții apărării, precum că în perioade diferite de timp, aproximativ în anul 2008, le-au fost acordate credite de la Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" la diferite sume de bani, au doar un caracter declarativ și nu se confirmă prin

careva acte, deci nu pot fi puse la baza adoptării unei sentințe de achitare, cu atât mai mult că martorii respectivi sunt din aceeași localitate cu inculpata Banari Maria, unii dintre aceștia aflându-se în relații de rudenie cu aceasta și prin declarațiile depuse au avut drept scop de a le dezvinovăți pe inculpate.

Cu trimitere la prevederile art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală, în opinia părții acuzării, pentru infracțiunile prevăzute de art. art. 191 alin. (5) și 238 Cod penal, nu a fost necesară plângerea părții vătămate ca temei de începere a urmăririi penale.

A afirmat procurorul că, nu poate fi pus la îndoială faptul săvârșirii infracțiunilor incriminate inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena, or, prin tragerea la răspundere penală a unei persoane, nu se urmărește doar scopul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune, ci și restabilirea echității sociale, pedepsirea persoanei vinovate, prevenirea săvârșirii unor infracțiuni similare în viitor.

A considerat procurorul că, pentru faptele lor, *inculpatele Banari Maria și Malachi Elena* urmau a fi sancționate conform legislației în vigoare, la stabilirea pedepsei ținându-se cont de prejudiciu cauzat, personalitatea inculpatelor, atitudinea acestora față de infracțiune, alte circumstanțe relevante.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 09 noiembrie 2021, s-a admis din alte motive apelul procurorului, rejudecată cauza, casată parțial sentința în cauza penală în privința inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena, învinuite în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri după cum urmează:

Banari Maria și Malachi Elena s-au achitat în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1 În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în coraport cu ansamblul de probe administrate de partea acuzării la materialele cauzei și cercetate direct și nemijlocit în fața instanței de apel, a constatat întemeiată și legală concluzia primei instanțe de achitare a învinuitei Malachi Elena de învinuirea înaintată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

De asemenea, a considerat că prima instanță, urmare aprecierii greșite a probelor prezentate de partea acuzării și partea apărării, eronat a ajuns la concluzia de achitare a inculpatelor Malachi Elena și Banari Maria în baza art. 191 alin.(5) Cod penal, pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Apreciind cumulul de probe prezentate de partea acuzării și de partea apărării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblul, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanța de apel a ajuns la concluzia că Banari Maria și Malachi Elena necesită a fi achitate de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de

art. 191 alin.(5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A considerat instanța de apel că, este în afara oricărui dubiu acel fapt că, Malachi Elena a fost aleasă începând cu data de 15 februarie 2007 în funcția de director executiv al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", conform procesului-verbal nr. 1 din 15 februarie 2007 al Adunării Generale a Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" (f. d. 221, vol. I), fiind înregistrată ca administrator al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor de Camera Înregistrării de Stat la 21 februarie 2007 (f. d. 249, vol. I), iar Banari Maria a fost aleasă în funcția de contabil al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș", începând cu 28 martie 2000, conform procesului-verbal nr. 1 al Adunării de constituire a Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș" (f. d. 167, vol. I).

Probele administrate la materialele cauzei, cum sunt: cererea de acordarea împrumutului depusă la 17 martie 2008 de Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș"; contractul de împrumut încheiat la 18 martie 2008 între ÎM OMF "Microinvest" SRL și Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragâș", al cărui obiect este un împrumut sub formă de mijloace bănești cu dobândă în sumă de 405 000 lei, acordat pe un termen de 24 luni, cât și extrasul din contul bancar al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș" eliberat de Banca de Economii (f.d. 153-157, 304, vol. I), apreciate separat și în coroborare demonstrează cu certitudine transferul sumei de 396 900 lei la 20 martie 2008 de către ÎM OMF "Microinvest" SRL pe contul bancar al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", conform contractului de împrumut nr. CHEM-A09.08 din 17 martie 2008.

A menționat că, martorii părții acuzării Petrea Anatolie, Banari Ecaterina Ion și Banaru Gheorghe audiați în instanța de apel, au negat semnarea cererii de acordarea împrumutului și a contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008, în calitate de membri ai Consiliului Asociației, în temeiul căroră ÎM OMF "Microinvest" SRL a acordat un împrumut Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș" sub formă de mijloace bănești cu dobândă în sumă de 405 000 lei, acordat pe un termen de 24 luni.

De asemenea a menționat că, martorii apărării Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia, audiați în instanța de fond, au relatat că în anul 2008 au luat împrumut de la Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", fiecare la sumele necesare, unii nu au restituit suma împrumutată, iar alții parțial formând datorii față de Asociația "Haragâș".

A constatat că, conform declarațiilor martorilor părții apărării: *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, și Nacu Diana*, rezultă cu certitudine că împrumuturile au fost acordate în baza unei cereri, iar cu fiecare parte în parte, înainte de transmiterea sumelor bănești se încheia un contract de împrumut, pe care se mai semnau încă două sau trei persoane în calitate

de garant; la eliberarea sumei bănești, cât și la restituirea împrumutului se înmâna persoanei un bon de plată. Persoana căreia îi restituiau împrumutul era Banari Maria, având în vedere calitatea sa de contabil al Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș". La fel, respectivii martori în depozițiile lor au confirmat lipsa unui act care ar confirma primirea, cât și obligația lor de restituire a împrumutului față de Asociației de Economii și Împrumut "Haragâș".

La fel, a conchis instanța de apel că, procedura de acordare a împrumutului de către Asociația de Economii și Împrumut "Haragâș" descrisă de martorii apărării *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, și Nacu Diana*, coincide cu procedura relatată și de martorii acuzării *Petrea Anatolii, Banaru Gheorghe și Banari Ecaterina*, precum și de *Banari Maria și Malachi Elena*.

Instanța de apel a apreciat declarațiile martorilor părții apărării *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia*, ca fiind probe pertinente, concludente, utile și veridice pentru soluționarea cauzei, având în vedere depunerea declarațiilor sub jurământ și fiind preîntâmpinați de răspundere penală pentru declarații cu bună știință false, și care coroborează cu depozițiile inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena. Partea acuzării nu a prezentat instanței de apel probe susceptibile să pună la îndoială declarațiile martorilor apărării.

Mai mult, a considerat instanța de apel ca fiind neîntemeiată învinuirea adusă inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena precum că în scopuri personale au însușit mijloace bănești, prin încheierea unui contract fictiv de împrumut la 18 martie 2008, din numele Consiliului Executiv al Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș", cu ÎM OMF "Microinvest", în urma cărui fapt au primit în administrare suma de 405 000 lei, cauzând astfel Asociației de Economii și Împrumut "Haragâș" un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Astfel, partea acuzării nu a prezentat instanței de apel probe pertinente și concludente care ar demonstra în afara oricărui dubiu rezonabil că în acțiunile lui Banari Maria și Malachi Elena a existat fapta penală de delapidare a averii străine.

Faptul că Banari Maria și Malachi Elena au primit în gestiune suma de 405 000 lei în rezultatul încheierii contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 la 18 martie 2008 cu ÎM OMF "Microinvest" SRL și lipsa unor documente care ar confirma utilizarea mijloacelor bănești conform destinației de acordare a împrumuturilor membrilor Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș", nu a confirmat existența în acțiunile inculpatelor a faptei de însușire ilegală a bunurilor Asociației de Economii și Împrumut "Haragâș" primite în administrare, or, procurorul nu a prezentat probe pertinente și concludente susceptibile să confirme însușirea ilegală a mijloacelor bănești în sumă de 405 000 lei în acțiunile achitatelor Banari Maria și Malachi Elena.

Instanța de apel a reținut declarațiile lui Banari Maria, care a indicat că, documentele contabile ale Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș", inclusiv cele referitoare la acordarea împrumuturilor membrilor Asociației,

se păstrau la domiciliul său, care însă au dispărut, ceea ce a făcut imposibil demonstrarea utilizării conform destinației a împrumutului luat de la ÎM OMF "Microinvest" SRL la 18 martie 2008 în baza contractului de împrumut CHEM-A-09.08.

Lipsa faptei de însușire ilegală a mijloacelor bănești în sumă de 405 000 lei de către Banari Maria și Malachi Elena s-a confirmat și prin extrasul din contul bancar al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș" eliberat de Banca de Economii (f.d.153-157, 304, vol.I), din care a rezultat că la data de 20 martie 2008, ÎM OMF "Microinvest" SRL a efectuat transferul sumei de 396 900 lei la contul bancar al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", conform contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 17 martie 2008.

Astfel, în gestiunea inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena au fost transferate real mijloacele bănești în sumă de 396 900 lei, dar nu 405 000 lei precum invocă partea acuzării.

A considerat instanța de apel că, procurorul nu a probat că contractul încheiat la 18 martie 2008, a fost unul fictiv, or, în primul rând, contractul de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008 semnat de ÎM OMF "Microinvest" SRL și Malachi Elena, ca director executiv al Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș", a servit ca probă într-o cauză civilă intentată de ÎM OMF "Microinvest" SRL și Malachi Elena, ca director executiv al Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș", în baza căruia instanța de judecată a constatat neexecutarea obligațiilor asumate de Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș" față de ÎM OMF "Microinvest" SRL de restituire a împrumutului contractat în termenul stabilit, încasând datoria formată în temeiul contractului, în acest sens fiind emisă hotărârea Judecătoriai Cantemir din 09 aprilie 2014 (f.d .294, vol. I) și în al doilea rând, contractul de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008 nu a putut fi considerat ca fiind fictiv doar în baza declarațiilor depuse de martorii părții acuzării Petrea Anatolie, Banari Ecaterina și Banaru Gheorghe.

Referitor la declarațiile martorului Petrea Anatolie precum că în anul 2008 s-a aflat peste hotarele țării și nu a putut să semneze careva acte juridice din numele Asociației "Haragiș", instanța de apel a relevat că procurorul în afară de declarațiile acestuia, alte probe nu a prezentat, respectiv, aceste declarații nu au putut fi reține ca pertinente în vederea confirmării caracterului fictiv al contractului de împrumut nr.CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008.

De asemenea, lipsa caracterului fictiv al contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008, este combătută prin înscrisul eliberat de ÎM OMF „Microinvest” SRL cu denumirea – *”evoluția contului de împrumut a Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor ”Haragiș”*, deschis la ÎM OMF „Microinvest” SRL la contractul de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008, potrivit căruia la 20 martie 2008 Asociației i-a fost debursat un împrumut în sumă de 405 000 lei, dintre care s-a achitat suma de 30 000 lei la data de 01 martie 2010, suma de 20 000 lei la data de 09 aprilie 2010 și suma de 10 000 lei la data de 06 mai 2010, formându-se datoria în sumă de 345 000 lei (f.d.157, vol.I).

Prin urmare, se constată că, în termenul de executare a contractului de împrumut, Asociația de Economii și Împrumut "Haragiș" a executat

parțial obligația de restituire a împrumutului, formând o datorie în sumă de 345 000 lei.

Argumentele procurorului în apel, precum că, din start de la momentul depunerii cererii false către ÎM OMF "Microinvest" SRL s-a urmărit însușirea în scopuri personale a sumei de 405 000 lei, instanța de apel, le-a respins ca neîntemeiate, întrucât starea de fapt descrisă de procuror a constituit componenta unei alte infracțiuni, decât cea imputată lui Malachi Elena și Banari Maria.

La fel, fără suport probatoriu a fost afirmațiile procurorului invocate în apel că, contrar clauzelor contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008 și a Statutului Asociației de Economii și Împrumut "Haragîș", Banari Maria și Malachi Elena nu au întocmit careva acte ce ar confirma că suma contractată de la ÎM OMF "Microinvest" SRL a fost transmisă membrilor asociației cu titlu de credit, or în acest sens, partea apărării a prezentat probe cu martorii Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulafli Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia, care au confirmat luarea unui împrumut în anul 2008 de la Asociația de Economii și Împrumut "Haragîș", inculpatele Banari Maria și Malachi Elena declarând numele și prenumele, inclusiv sumele de care au beneficiat persoanele, cărora le-a fost acordat bani cu titlu de împrumut din suma împrumutului contractată de la ÎM OMF "Microinvest" SRL.

Suplimentar a menționat că, Malachi Elena s-a adresat cu cerere la poliție, tocmai datorită faptului că ÎM OMF "Microinvest" SRL a acționat în judecată Asociația de Economii și Împrumut "Haragîș", iar aceasta nu deținea nici un act contabil, iar toată documentația contabilă a Asociației se afla la Banari Maria, care la acel moment era plecată peste hotarele țării și revenind în țară a constatat că dispăruse documentele contabile de la domiciliul său.

Afirmațiile procurorului privitor la caracterul neveridic al declarațiilor lui Banari Maria, precum că, actele contabile ale Asociației "Haragîș" s-au pierdut, deoarece activând ca contabil, avea cunoștința despre responsabilitatea pe care o poartă față de actele Asociației de Economii și Împrumut "Haragîș" și despre răspunderea penală pe care o are față de pierderea, distrugerea sau deteriorarea documentației, instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate, deoarece se depășește limitele învinuirii în privința inculpatei Banari Maria.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate și lipsite de temei juridic și argumentele acuzatorului de stat precum că partea apărării nu a prezentat în fața instanței de apel probele apărării cu martorii Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulafli Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia, or potrivit art. 415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel audiază repetat martorii acuzării solicitați de părți, iar martorii apărării să audieze în instanța de apel doar în cazul în care declarațiile acestora sunt contestate*. Dar în cazul din speță, declarațiile martorilor apărării, depuse în prima instanță, nu s-au contestat de părți și de la acuzatorul de stat o astfel de demers în cadrul judecării cauzei în instanța de apel nu a parvenit.

În concluzie, instanța de apel a considerat că, procurorul nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente că în acțiunile achitatelor Malachi Elena și Banari Maria există fapta penală de delapidare a averii străine, încredințate în administrare, și anume a mijloacelor bănești în sumă de 405 000 lei obținute de Asociației de Economii și Împrumut "Haragiș", cu titlu de împrumut în baza contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008 încheiat cu ÎM OMF "Microinvest" SRL.

În baza art. 191 alin.(5) Cod penal, la data situației de 18 martie 2008, art. 191 Cod penal, era constituit din trei alineate. Ulterior, la 24 februarie 2009 prin Legea nr. 277 din 18 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, art. 191 a fost completat cu alineatele (4) și (5), iar alin.(5) având următorul cuprins: *"Acțiunile prevăzute la alin.(1), (2) sau (3) săvârșite în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani"*.

Drept urmare, instanța de apel a constatat că, la data săvârșirii faptei penale imputată inculpatelor Banari Maria și Malachi Elena, - 18 martie 2008, legea penală nu prevedea răspunderea penală pentru acțiunile de delapidare a averii străine, săvârșită în proporții deosebit de mari. Legea penală în vigoare la data săvârșirii faptei prevedea răspunderea pentru delapidarea averii străine, însă răspunderea pentru delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari a fost introdusă tocmai la 24 februarie 2009.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, Malachi Elena și Banari Maria necesită să fie achitate de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin.(5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Referitor la învinuirea înaintată de acuzatorul de stat lui Malachi Elena de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 238 Cod penal, instanța de apel a menționat că, la situația 18 martie 2008, Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș" își desfășura activitatea în baza Legii nr. 1505 din 18 februarie 1998 privind asociațiile de economii și împrumut ale cetățenilor, iar ÎM OMF "Microinvest" SRL, își desfășura activitatea în baza Legii nr. 280 din 22 iulie 2004 cu privire la organizațiile de microfinanțare, abrogată prin Legea din 16 martie 2018.

În acest sens, a notat că Legea cu privire la organizațiile de microfinanțare din 22 iulie 2004 stabilește statutul juridic și particularitățile de constituire și de activitate a organizațiilor de microfinanțare. Art. 3 al respectivei Legi, definește noțiunea organizației de microfinanțare – persoană juridică a cărei activitate de bază constituie activitatea de microfinanțare; împrumut – împrumut în formă de mijloace bănești, acordat de către organizația de microfinanțare persoanelor fizice și/sau întreprinderilor micro, mici și mijlocii, în baza unui contract cu sau fără dobândă, ce urmează a fi restituit la scadență. Iar, în conformitate cu art. 7 alin.(1) lit. a) din aceeași Lege, activitatea de microfinanțare este o activitate economică permanentă a organizației de microfinanțare, ce constă în prestarea serviciilor de microfinanțare: acordarea și gestionarea împrumuturilor.

Această stare de fapt este contradictorie cu învinuirea înaintată lui Malachi Elena de către procuror în săvârșirea faptei prejudiciabile de

prezentarea cu bună știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit. Or, procurorul fără temei legal a utilizat termenul de "împrumut" în sensul stabilit de legiuitor pentru termenul de "credit". ÎM OMF "Microinvest" SRL a acordat Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", un împrumut sub formă de mijloace bănești cu dobândă în sumă de 405 000 lei, acordat pe un termen de 24 luni, iar drept dovadă pertinentă și concludentă în acest sens este contractul de împrumut încheiat la 18 martie 2008 nr. CHEM-A-09.08, cât și cererea de acordare a împrumutului depusă la 17 martie 2008 de Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș".

În continuare, instanța de apel a menționat că dispozițiile art. 2 alin. (2) din Legea cu privire la organizațiile de microfinanțare, conform cărora asupra organizațiilor de microfinanțare nu se extinde acțiunea actelor normative ce reglementează activitatea instituțiilor financiare și a asociațiilor de economii și împrumut. Astfel, ÎM OMF "Microinvest" SRL este o organizație de microfinanțare a cărei activitate de bază o constituie activitatea de microfinanțare de acordare și gestionare împrumuturilor, însă nu este o instituție financiară a cărei activitate să fie legată de acordarea creditelor.

Drept urmare, Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", prin cererea din 17 martie 2008 a solicitat de la ÎM OMF "Microinvest" SRL acordarea unui împrumut, care urma a fi utilizat conform destinației prevăzută în clauzele contractuale, dar nu a unui credit, în sensul stabilit de art. 238 Cod penal (în vigoare la data săvârșirii faptei).

Având în vedere că Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș", prin cererea din 17 martie 2008 a solicitat de la ÎM OMF "Microinvest" SRL acordarea unui împrumut, în rezultatul căreia a fost semnat de cele două părți un contract de împrumut la 18 martie 2008, dar nu a unui credit, în sensul stabilit de art. 238 Cod penal, instanța de apel a constatat că la caz, relațiile sociale cu privire la obținerea legală a creditului, nu au fost încălcate, or procurorul probe în acest sens nu a prezentat instanței de judecată. În consecință, prima instanță întemeiat a reținut că în acțiunile achitatei Malachi Elena lipsește obiectul juridic special al infracțiunii prevăzută de art. 238 Cod penal. Or, termenul de "împrumut" în componența infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal a fost introdus prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele procurorului în sensul că, contractul de împrumut încheiat între Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș" și ÎM OMF "Microinvest" SRL la 18 martie 2008, reprezintă de fapt un contract de credit, deoarece conține suma, rata dobânzii, comisioanele, iar în conținut este utilizată noțiunea de "credit", or, ÎM OMF "Microinvest" SRL era o organizație de microfinanțare, dar nu o instituție financiară pentru a acorda credite, iar actele normative care reglementează activitatea instituțiilor financiare nu se extind și asupra ÎM OMF "Microinvest" SRL. Termenele de "credit" sau "creditare" utilizate în cererea de acordare a împrumutului adresată la 17 martie 2008 de Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor "Haragiș" către ÎM OMF "Microinvest" SRL nu este în măsură să schimbe natura relațiilor juridice constituite între părți.

A conchis că, procurorul nu a prezentat probe pertinente și concludente în vederea demonstrării faptului că semnăturile executate pe cerere de acordare a împrumutului din numele lui Jorovlea Leon, Bîrcă Mihaela, Banaru Ecaterina, Petrea Anatol, și Banaru Gheorghe, nu le aparțin acestora.

Argumentele procurorului din cererea de apel precum că, Malachi Elena și Banari Maria prin depunerea cererii către ÎM OMF "Microinvest" SRL au urmărit scopul obținerii unui credit în condiții avantajoase, instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate și contradictorii cu însăși circumstanțele indicate în actul de învinuire, or prin depunerea cererii către ÎM OMF "Microinvest" SRL s-a solicitat acordarea unui împrumut, dar nu a unui credit în condiții avantajoase, or procurorul nu a indicat în actul de învinuire care sunt acele condiții avantajoase. De asemenea, neîntemeiat procurorul a atribuit ÎM OMF "Microinvest" SRL, calitatea de instituție bancară, or la situația din 18 martie 2008, ÎM OMF "Microinvest" SRL era o organizație de microfinanțare, dar nu o bancă comercială care acorda credite.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, *Calendari Dumitru*, invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, a declarat de recurs prin care solicită, casarea totală a deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

5.1 În motivarea recursului, menționează că, decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Constată că, din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat selectiv și fragmentat declarațiile martorilor părții acuzării *Petrea Anatoliei, Banaru Gheorghe, Banaru Ecaterina, cât și a martorilor părții apărării Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana, Buza Maia*, precum și a inculpaților *Banari Maria și Malachi Elena* date în cadrul ședinței, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz.

Invocă că, într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute.

Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. Probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Consideră că, instanța de apel, ajungând la concluzia achitării inculpatelor *Banari Maria și Malachi Elena*, învinuite de comiterea

infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(5) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, nu a ținut cont de normele legale și practica judiciară, nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Consideră că, instanța de apel, neîntemeiat nu a reținut ca pertinente, în vederea confirmării caracterului fictiv al contractului de împrumut nr.CHEM-A-09.08 din 18 martie 2018, declarațiile martorilor Petrea Anatolie, Banari Ecaterina Ion și Banaru Gheorghe.

Martorii părții acuzării Petrea Anatolie, Banaru Gheorghe, Banari Ectarina, audiați în instanța de apel, au negat semnarea cererii privind acordarea împrumutului și a contractului de împrumut nr.CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008, în calitate de membri ai Consiliului Asociației, în temeiul cărora ÎM OMF “Microinvest” SRL a acordat un împrumut Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor “Haragiș” sub formă de mijloace bănești cu dobândă, în sumă de 405 000 lei, acordat pe un termen de 24 luni.

Astfel, la acest segment se impune a menționa, declarațiile inculpatei Banari Maria, conform cărora, *“până anul 2008 au fost acordate membrilor Asociației credite pe un termen de scurtă durată”*, declarațiile care confirmă poziția martorilor părții acuzării, referitor la faptul că în perioada respectivă nu au activat în cadrul Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor “Haragiș”, or, fiind audiați în instanța de apel martorii: *Petrea Anatolie și Banaru Gheorghe* au indicat direct că, *“împrumutul se oferea pe un an de zile, dar nu mai mult”*. Or, acest fapt demonstrează că martorii, neactivând în cadrul Asociației, nu au știut și nu au putut să știe că, în anul 2008 s-a pus în discuție și s-a luat o hotărâre privind acordarea împrumuturilor pe un termen de până la 2 ani de zile.

Consideră că, instanța de apel, neîntemeiat a apreciat declarațiile martorilor apărării: Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia ca *”fiind probe pertinente, concludente, utile și veridice pentru soluționarea cauzei, având în vedere depunerea declarațiilor sub jurământ și fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru declarații cu bună-știință false ”*, și care *”coroborează cu depozițiile achitatelor Banari Maria și Malachi Elena ”*.

În opinia părții acuzării, declarațiile martorilor: *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana, Buza Maia*, au doar un caracter declarativ și nu se confirmă prin careva acte, deci, nu pot fi puse la baza adoptării unei hotărâri de achitare, cu atât mai mult că, martorii respectivi sunt din aceeași localitate cu inculpata Banari Maria, unii dintre martori aflându-se în relații de rudenie cu aceasta și prin declarațiile depuse au avut drept scop de a le dezvinovăți pe Malachi Elena și Banari Maria.

Mai mult ca atât, concluzia instanței de apel precum că, *“declarațiile martorilor Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia, confirmă versiunea înaintată de achitatele Banari Maria și Malachi Elena, precum că, împrumutul în sumă de 405000 lei luat de la ÎM OMF*

“Microinvest” SRL în baza contractului de împrumut din 18 martie 2008, a fost repartizată membrilor asociației de Economii și împrumut “Haragîș” conform cererilor de acordarea împrumutului, acceptate de către Consiliul Asociație. Astfel, în acest sens au afirmat achitatele Banari Maria că, “... Suma de 396 900 lei a fost acordată celor 15 membrii a Asociației și anume lui Jugaru Maria - 25 000 lei, Jorovlea Leon — 29 000 lei, Jorovlea Ion - 30 000 lei, Chiulaflî Zinaida -15 500 lei, Coman Alexei - 30 000 lei, Bîrcă Valentina - 30 000 lei, Banaru Feodora - 30 000 lei, Malachi Maria -30 000 lei, Nacu Diana -30 000 lei, Dobrescu Gabriel -30 000 lei, Bîrcă Iurie -30 000 lei, Sinigur Natalia - 3000 lei, Banaru Grigore - 5000 lei, Nacu Miroslav - 9500 lei, Niconomide Ion - 5000 lei... ”, iar Malachi Elena a relatat că, “... suma împrumutului de 405 000 lei a rezultat din cererile de acordarea împrumutului depuse de membrii Asociației, și anume Economide Ion, Bîrcă Iurie, Sinigur Natalia, Malachi Maria, Bîrcă Valentina, Jorovlea Ion, Banari Teodora, Dobrescu Gabriel, Nacu Diana, Coman Alexei, Nacu Miroslav, Jugaru Maria, Chiulaflî Zinaida, Jorovlea Leonid și Banaru Grigore ...” - este neîntemeiată și nu corespunde probatoriului administrat pe cauza penală, reieșind din faptul că, însăși instanța de apel recunoaște că, respectivii martori în declarațiile lor au confirmat lipsa unui act care ar confirma primirea, cât și obligația lor de restituire a împrumutului față de Asociația de Economii și împrumut “Haragîș.

Totodată, reieșind din calculele efectuate, recurentul identifică divergențe esențiale între suma împrumutată de la ÎM OMF “Microinvest” SRL în baza contractului de împrumut din 18 martie 2008 în mărime de 396 900 lei, (care a fost transferată la contul bancar al Asociației de Economii și împrumut “Haragîș), și suma care potrivit declarațiilor inculpatei Banari Maria a fost repartizată membrilor asociației de Economii și împrumut “Haragîș, conform cererilor de acordarea împrumutului, care după calculele efectuate constituie 332 000 lei, dar nu 396 900 lei cum au invocat inculpatele Banari Maria și Malachi Elena, deferența constituie 64900 lei.

Mai mult ca atât, majoritatea martorilor părții apărării, din declarațiile cărora s-a bazat sentința și decizia de achitare, nu au indicat perioadă pe care au luat împrumuturi în Asociația de Economii și împrumut “Haragîș”, or, potrivit cererii de acordare a împrumutului Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor din data de 17 martie 2008, AEÎ “Haragîș”, în persoana Directorului Executiv, Malachi Elena, a solicitat un împrumut în sumă de 1 340 000 lei, pe termen scurt – 935 000 lei și pe termen lung – 405 000.

Astfel, din declarațiile martorilor părții apărării: Economide Ion, Bîrcă Iurie, Sinigur Natalia, Malachi Maria, Bîrcă Valentina, Jorovlea Ion, Banari Teodora, Dobrescu Gabriel, Nacu Diana, Coman Alexei, Nacu Miroslav, Jugaru Maria, Chiulaflî Zinaida, Jorovlea Leonid și Banaru Grigore, rezultă că, au primit împrumut de la Asociația de Economii și împrumut “Haragîș” pe un termen scurt, adică pentru o perioadă de 12 luni.

Consideră ca neîntemeiate concluziile instanței de apel precum că, “(...)împrejurări că Banari Maria a plecat în afara țării, lăsând documentele contabile ale Asociației de Economii și împrumut “Haragîș”, fără supraveghere și nici nu a încercat să le transmită la păstrarea directorului executiv al Asociației, pe atunci, Malachi Elena, nu pot fi apreciate ca acțiuni săvârșite

în vederea acoperii faptei de însușirea ilegală a mijloacelor bănești în sumă de 405000 lei obținute în rezultatul încheierii contractului de împrumut cu ÎM OMF "Microinvest" SRL .

Or, în opinia părții acuzării, activând în calitate de contabil-șef al Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor "Haragîș" din anul 2002, conform statutului asociației și atribuțiilor de serviciu, era în cunoștință de cauză privind responsabilitatea pe care o avea față de actele Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor "Haragîș" și cunoștea de răspundere penală pe care o poartă față de pierderea, distrugerea sau deteriorarea documentației contabile.

Indică că, declarațiile inculpatei Malachi Elena coroborează cu probă materială administrată în prezenta cauză, și anume cu plângerea depusă de Malachi Elena în calitate de director executiv al Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor "Haragîș" la Procuratura raionului Cantemir, în data de 30 mai 2013, prin care solicită să fie luate măsuri cu contabilă AEI "Haragîș" Banari Maria, care în luna mai 2011 a luat toate documentele Asociației și a dispărut într-o direcție necunoscută, prejudiciind AEI "Haragîș", și făcând abuz de serviciu (f. d. 9, vol. I).

Constată recurentul că, în perioada anului 2010, aproximativ 60 000 lei au fost rambursați ÎM OMF „Microinvest” SRL, iar ulterior în anul 2016, peste 6 ani de la data scadenței contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.9 semnat la 18 martie 2008, după ce inculpata Banari Maria a fost reținută și extrădată din Federația Rusă în Republica Moldova, sumă de 100000 lei a fost rambursată la ÎM OMF „Microinvest” SRL.

Referitor la achitarea inculpatei Malachi Elena de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, recurentul contrazice cele menționate de către instanța de apel invocând că, asociația AEI „Haragîș” sub conducerea lui Maiachi Elena activa în temeiul Legii nr.139- XVI din 21.06.2007, care stipula și prevedea reglementări privind creditul, creditare, creditor etc., în corespundere cu prevederile art. 3, art. 9 alin.(l), lit. d); art. 10 lit. e); art. 12 alin.(3) lit. a), i); art. 40 alin. (2) lit. e), f) ,g) ,h); art. 48 alin. (5), (7), (9); art. 52 alin.(l), lit. j) de legea menționată supra. Mai mult ca atât, în Statutul Asociației erau prevăzute și acordarea „*altor servicii*”, „*credit*”.

Menționează că, în așa numită cerere de acordare a împrumutului Asociației de Economii și împrumut a cetățenilor din 17.03.2008, prin care AEI „Haragîș”, în persoana directorului executiv Malachi Elena a fost solicitată suma de 1 340 000 lei, pe termen scurt - 935000 lei și pe termen lung – 405 000 lei, și anume *”în scopul creditării membrilor Asociației de Economii și împrumut ”* (f. d. 23, 156 Vol. I).

Cu referire la cele menționate de către instanța de apel – *” Drept urmare, completul de judecată constată că la data săvârșirii faptei penale imputată achitatelor Banari Maria a și Malachi Elena, -18 martie 2008, legea penală nu prevedea răspunderea penală pentru acțiunile de delapidare a averii străine, săvârșită în proporții deosebit de mari. Legea penală în vigoare la data săvârșirii faptei prevedea răspunderea pentru delapidarea averii străine, însă răspunderea pentru delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari a fost introdusă tocmai la 24 februarie 2009. In contextul celor dezvoltate mai sus în prezenta decizie, Completul de judecată ajunge la*

concluzia că *Malachi Elena și Banari Maria* necesită să fie achitate de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii”, recurentul consideră că, această concluzie este neîntemeiată și contrar legii, or, delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari la 18 martie 2008, a fost prevăzută în legea penală și a fost calificată potrivit art. 195 alin. (2) Cod penal în redacția anului 2002 până la modificarea Codului penal prin Legea nr. 277-XVI din 18.12.2008.

La fel, conchide că, în cadrul ședinței de judecată instanței de apel, la etapa cercetării judecătorești au fost verificate prin citire probele prezentate de către procuror (f.d. 57-58, Vol. IV), fără citirea declarațiilor martorilor părții apărării - *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia*. Astfel, partea apărării nu au solicitat și nu au prezentat în cadrul ședinței de judecată probe cu declarațiile martorilor menționați supra.

Consideră că, instanța de apel nu a fost în drept să-și întemeieze concluzia sa pe declarațiile martorilor *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana și Buza Maia*, care nu au fost verificate în ședința de judecată și nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Totodată, fiind cercetate prin verificare probele din dosar, în decizia instanței de apel, lipsesc descrierea, analiza și aprecierea probelor la care a făcut trimitere partea acuzării: - declarațiile martorului Banaru Gh.(f.d.70, vol. I); documentele extrase de la ARFC a ÎS „Cadastru” (f. d. 124-132, vol. I); decalrațiile martorului Banaru Gh. (f.d.147, vol.I); declarațiile martorului Petrea A. (f. d. 149, vol. I); informațiile de la Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Cantemir (f.d.296-298, vol. I); declarațiile Banari Ecaterina (f.d.312, vol .I); declarațiile martorului Banari Ecaterina (f.d.314-316, vol. I); proces-verbal de depistarea infracțiunii (f.d,321, vol. I); declarațiile martorului Banari Ecaterina (f.d.77, vol. II); declarațiile martorului Banaru Gh. (f.d.89, vol. II); proces-verbal de confruntare între Malachi E. și Banari M. (f.d.92, vol. II); proces-verbal de confruntare între Banaru Gh. și Banari M. (f.d.93, vol. II); proces- verbal de confruntare între Banari Ecaterina și Banari Maria (f. d. 105, vol. II); proces-verbal de confruntare între Banaru Gh. și Banari M. (f. d. 106, vol. II); proces-verbal de confruntare între Malachi E. și Banari M. (f. d. 107, vol. II); documentele de la IGP, Direcția finanțe (f.d. 127-137); declarațiile martorului Banaru Gh. (f. d. 13-16, vol. III); declarațiile martorului Banari Ecaterina (f.d.20-23, vol. III); declarațiile martorului Petrea Anatolie (f.d.47-49, vol. III).

Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor probelor și argumentelor procurorului.

Conchide că, la pronunțarea deciziei de achitare în privința lui Banari Maria și Malachi Elena, învinuite de săvârșirea infracțiunilor imputate, instanța de apel superficial a examinat cauza, nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate de părți, a luat în considerație doar probele părții apărării, care nu au fost verificate în ședința de judecată.

Mai mult, instanța de apel nu a studiat complet și pe deplin toate circumstanțele cauzei și, în consecință incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, făcând o concluzie greșită că în acțiunile lui Banari Maria

și Malachi Elena nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor.

6. Împotriva recursului, avocatul *Mocanu Victor* în numele lui Banari Maria, a depus *referință* prin care solicită respingerea acestuia ca fiind inadmisibil, cu menținerea deciziei instanței de apel.

6.1. În motivarea referinței invocă că, în recursul declarat nu se conțin temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv de casare a hotărârii contestate.

Consideră că, toate probele administrate la prezenta cauză au primit o apreciere justă, iar concluziile privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că, acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să caseze total hotărârea atacată și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că *instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Așadar, potrivit recursului declarat, recurentul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată invocând temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căroră, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul penal lărgit reține, că se contestă decizia instanței de apel, prin prisma temeiului de recurs invocat și menționat supra, invocându-se, în esență, faptul că, la judecarea prezentei cauze, în decizia instanței de apel lipsesc descrierea, analiza și aprecierea probelor (invocate la pct. 5.1 din

prezenta decizie).

Așadar, analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiului de casare invocat la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează a fi expuse.

Astfel, potrivit rechizitoriului, *Malachi Elena* a fost învinuită de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 191 alin. (5), 238 Cod penal și respectiv, *Banari Maria* a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

Prima instanță, urmare examinării cauzei a constatat și a hotărât, achitarea inculpatei *Malachi Elena*, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 191 alin. (5), 238 Cod penal, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință, *Banari Maria*, a fost achitată în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Totodată, s-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la *Banari Maria* în sumă de 21 552, 40 lei.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat împotriva sentinței, a admis din alte motive apelul procurorului, rejudecată cauza, casată parțial sentința în cauza penală în privința inculpatelor *Banari Maria* și *Malachi Elena*, învinuite în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care *Banari Maria* și *Malachi Elena* au fost achitate în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În rest, sentința a fost menținută.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond au comis erori de drept, reieșind din următoarele.

Colegiul penal lărgit menționează că, conform potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni*.

În conformitate cu art. 394 alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării, nefiind*

admisă introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Este relevant de menționat că, în corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut, și anume cerințelor art. art. 384-397 Cod de procedură penală.

Astfel, sentința se redactează în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

Examinând actul judecătoresc emis de către **prima instanță**, în partea descriptivă a sentinței, lipsește indicarea motivelor pentru care instanța a constatat și hotărât achitarea inculpatelor *Malachi Elena* și *Banari Maria* de săvârșirea infracțiunilor imputate.

Mai mult, în sentință, contrar normelor procesual penale expuse supra și care stabilesc ce trebuie să cuprindă sentința de achitare în privința inculpatelor, prima instanță nu a indicat pe deplin temeiurile pentru achitarea inculpatelor. La fel, instanța nu a indicat nici motivele de respingere a probelor aduse de partea acuzării, or, din textul sentinței nu se relevă o motivare amplă și argumentată.

De asemenea, Colegiul penal lărgit constată că, prima instanță, redactând declarațiile martorilor părții acuzării: Banaru Gheorghe, Banari Ecaterina, Petrea Anatolii și martorilor părții apărării: Dobrescu Gabriel, Economite Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana, Buza Maia, Malachi Elena, Banari Maria, referindu-se la învinuirea înaintată conform rechizitoriului inculpatei *Malachi Elena* în baza art. art. 191 alin. (5), 238 Cod penal și inculpatei *Banari Maria* în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, încălcând astfel prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La fel, prima instanță a lăsat fără apreciere probele materiale înaintate conform rechizitoriului și anume: copia Certificatului de atestare nr.054 seria AB din 05.12.2003 pe numele Banari Maria prin care s-a confirmat dreptul de deținere a funcției de contabil șef în asociațiile de economii și împrumut a cetățenilor” (f.d.34, Vol. I); copia Certificatului de atestare nr. 625 seria AA din 03.05.2006 pe numele Malachi Elena prin care s-a confirmat dreptul de deținere a funcției de Director executiv în asociațiile de economii și împrumut a cetățenilor (f.d.35, Vol. I); procesul - verbal de ridicare din 09.03.2016 în original de la IM OMF „Microinvest,, SRL a cererii de acordare a împrumutului AEIC Haragîș din 17.03.2008 și a contractului de împrumut nr.CHEM-A-09.08 din 18.03.2008 și evoluția contului AEIC ”Haragîș” în care se constată că din creditul de 405 000 lei ÎM OMF MICROINVEST SRL a oprit comisionul de 8100 lei și a transferat pe contul asociației la data de 20.03.2008 suma de 396900 lei dintre care asociația a achitat la 01.03.2010 suma de 30000 lei, la 09.04.2010 suma de 20000 lei și la 08.05.2010 suma de 10000 lei (f.d.152-157, Vol. I); plângerea directorului AEIG „Haragîș” din s. Haragîș, r-nul Cantemir (f. d. 9, Vol. I); extrasul din Registrul bunurilor imobile a întreprinderii „Cadastru” prin care se atestă că Banari Maria Ivan și Banari Alexandr Ivan nu dispun de bunuri imobile pe teritoriul Republicii Moldova (f. d. 124-131, Vol. I);

procesul - verbal de ridicare din 09.03.2016 de la ÎS Camera înregistrării de Stat filiala Cahul a 129 file a dosarului integral de constituire a Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor din s. Haragiș cu sediul în s. Haragiș r.Cantemir, înregistrată la Camera înregistrării de stat cu nr.1003603002469 (f. d. 160-291, Vol. I); hotărârea Judecătoriei Cantemir din 09.04.2014 pe dosarul nr.2e31/14 de admitere parțială a cererii ÎM OMF "Microinvest" SRL împotriva AEÎ Haragiș (f. d. 294, Vol. I); procesul - verbal de ridicare de la Banca de Economii SA a rulajului Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor din s.Haragiș cu sediul în s.Haragiș r.Cantemir, înregistrată la Camera înregistrării de stat cu nr. 1003603002469 (f. d. 302-311, Vol. I); procesul - verbal de ridicare din 29.06.2016 de la Banca de Economii SA a Fișei cu specimente de semnături ale cet.Malachi Elena și Banari Maria și amprenta ștampilei Asociației de Economii și împrumut a Cetățenilor din s. Haragiș cu sediul în s.Haragiș r.Cantemir, înregistrată la Camera înregistrării de stat cu nr. 1003603002469 (f. d. 17 - 18, Vol. II); depozitiile martorului Banaru Gheorghe, date la confruntarea cu bănuita Malachi Elena (f. d. 94-95 Vol. II); depozitiile martorului Banari Ecaterina Ion, date la confruntarea cu bănuita Malachi Elena (f. d. 103 Vol. II); extras pe 13 file din Regulamentul Băncii de Economii SA în proces de lichidare privind deschiderea, modificarea și închiderea conturilor în Banca de Economii SA de către persoanele juridice și fizice care practică activitatea de întreprinzător sau alt tip de activitate, precum și ordinea efectuării operațiunilor la aceste conturi, aprobat de Consiliul Băncii de Economii SA p. v. nr.14 din 2006 (f. d. 113-125, Vol. II); confirmarea ÎM OMF "Microinvest" SRL prin care sa confirmat că la 30.12.2016 AEÎC Haragiș nu are careva datorii privitor la contractul de împrumut nr.CHEM-A-09.08 (f. d. 141,142 Vol. II).

În aceste condiții, Colegiul penal lărgit atestă că, într-o hotărâre judecătorească nu este necesar doar indicarea unei norme penale sau procesual penale în vederea atribuirii caracterului de formă a actului judecătoresc în cauză, or, instanța, ținând cont de circumstanțele cauzei, de probele care învinovătesc și/sau dezvinovătesc subiectul unei infracțiuni, este obligată ca motivarea să capete puterea unui act judecătoresc care nu va pune la îndoială legalitatea actului emis.

În acest sens, se constată că, prima instanță s-a limitat doar la relatarea probelor înaintate atât de partea acuzării, cât și de partea apărării, fără a fi motivate, astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de Lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, *verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări.

Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.* În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Examinând actul judecătoresc emis de către **instanța de apel**, se constată că, aceasta nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct. 4. din decizie), nu a reacționat în modul prevăzut de Lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

În acest sens, instanța de apel, fiind investită conform Legii procesual penale să verifice legalitatea și temeinicia sentinței, nu a apreciat probele în ansamblu, motivarea fiind expusă într-o măsură nejustificată.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit constată că, în decizie, instanța de apel, referindu-se la declarațiile martorilor părții apărării: Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflă Zinaida, Nacu Diana, Buza Maia, apreciindu-le drept probe pertinente, concludente, utile și veridice pentru soluționarea cauzei a considerat că *”(...) depunerea declarațiilor sub jurământ și fiind preîntâmpinați de răspundere penală pentru declarații cu bună știință false”,* pot fi puse la baza unei decizii de achitare a inculpatelor învinuite de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

În raport cu cele menționate supra, Colegiul penal lărgit constată că, în decizie indicându-se, *”(...)Partea acuzării nu a prezentat instanței de apel probe pertinente și concludente care ar demonstra în afara oricărui dubiu rezonabil că în acțiunile lui Banari Maria și Malachi Elena există fapta penală de delapidare a averii străine, or martorii acuzării Petrea Anatolii, Banari*

Ecaterina și Banaru Gheorghe în declarațiile lor, au negat semnarea contractului de împrumut nr. CHEM-A-09.08 din 18 martie 2008, încheiat între Asociația de Economii și Împrumut "Haragâș" și ÎM OMF "Microinvest", fără a oferi careva detalii despre împrumutul acordat Asociației de Economii și Împrumut "Haragâș" de către ÎM OMF "Microinvest"(...)", instanța de apel a catalogat declarațiile martorilor părții acuzării Petrea Anatolie, Banari Ecaterina și Banaru Gheorghe, ca fiind insuficiente pentru demonstrarea vinovăției inculpatelor, deși aceștia au declarat, la fel sub jurământ, că în anul 2008, nu au semnat careva cereri sau contracte pentru acordarea a careva împrumuturi pentru Asociația de Economii și Împrumut "Haragâș".

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit menționează că hotărârea judecătorească a unei instanțe de apel, în esența sa, trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, cu respectarea strictă a prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, urmând ca toate probele în ansamblu să fie coroborate între ele, fără ca actul judecătoresc să poarte un caracter selectiv în favoarea sau defavoarea părților.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că, fiind cercetate în ședință de judecată probele (f. d. 57-58, Vol. IV): declarațiile martorului Banaru Gh.(f.d.70, vol. I); documentele extrase de la ARFC a ÎS „Cadastru” (f. d. 124-132, vol. I); declarațiile martorului Banaru Gh. (f.d.147, vol. I); declarațiile martorului Petrea A. (f. d. 149, vol. I); informațiile de la Inspectoratul Fiscal de Stat pe r. Cantemir (f.d.296-298, vol. I); declarațiile Banari Ecaterina (f.d.312, vol. I); declarațiile martorului Banari Ecaterina (f. d. 314-316, vol. I); proces-verbal de depistarea infracțiunii (f.d,321, vol. I); declarațiile martorului Banari Ecaterina (f.d.77, vol. II); declarațiile martorului Banaru Gh. (f.d.89, vol.II); proces-verbal de confruntare între Malachi E. și Banari M. (f.d.92, vol. II); proces-verbal de confruntare între Banaru Gh. și Banari M. (f.d.93, vol. II); proces-verbal de confruntare între Banari Ecaterina și Banari Maria (f. d. 105, vol. II); proces-verbal de confruntare între Banaru Gh. și Banari M. (f.d. 106, vol. II); proces-verbal de confruntare între Malachi E. și Banari M. (f.d. 107, vol.II); documentele de la IGP, Direcția finanțe (f. d. 127-137, Vol. II); declarațiile martorului Banaru Gh. (f.d. 13-16, vol. III); declarațiile martorului Banari Ecaterina (f.d.20-23, vol.III); declarațiile martorului Petrea Anatolie (f.d.47-49, vol. III), acestora nu li-au fost date o apreciere, de unde s-ar concluziona relevanța sau nepertinența cu circumstanțele cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respins.

De asemenea, din conținutul deciziei recurate nu rezultă că instanța de apel ar fi verificat legalitatea și temeinicia sentinței, pe baza probelor examinate de prima instanță, precum și conform materialelor din dosar,

evitând totodată să se expună argumentat și asupra motivelor invocate în apel de către procuror.

În continuare, Colegiul penal lărgit, constată că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal (f. d. 57-58, Vol. IV), cum sunt declarațiile martorilor părții apărării: *Dobrescu Gabriel, Economide Ion, Coman Alexei, Jugaru Ilie, Banaru Valentina, Sinigur Natalia, Chiulaflî Zinaida, Nacu Diana, Buza Maia.*

În acest sens, la caz sunt pertinente prevederile art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probe cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

Mai mult ca atât, în decizie se menționează că, *"(...) Argumentele procurorului în apel precum că din start de la momentul depunerii cererii false către ÎM OMF "Microinvest" SRL s-a urmărit însușirea în scopuri personale a sumei de 405 000 lei, Completul de judecată având în vedere considerentele expuse supra, le respinge ca neîntemeiate, întrucât starea de fapt descrisă de procuror constituie componenta unei alte infracțiuni, decât cea imputată lui Malachi Elena și Banari Maria".*

Conform dispozitivului deciziei, instanța de apel a achitat inculpatele *Banari Maria și Malachi Elena*, învinuite de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal, **din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii**, pe când în partea **descriptivă a deciziei** se referă că **fapta descrisă de procuror constituie componenta unei alte infracțiuni.**

În aceste circumstanțe se denotă că, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii instanței de apel, aceasta constituind o eroare de drept procedural și care se încadrează perfect prevederilor art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală.

Referitor, la achitarea inculpatei Malachi Elena, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel urmare preluării motivării primei instanțe și constatării ca temei, lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate inculpatei – **obiectul juridic**, nu a motivat clar, evident și argumentat soluția aprobată, or, conform părții descriptive a deciziei, pe de o parte invocă că: *"(...) prima instanță întemeiat a reținut că în acțiunile lui Malachi Elenea lipsește obiectul juridic special al infracțiunii prevăzută de art. 238 Cod penal"*, pe de altă parte invocă că: *"(...) procurorul nu a prezentat probe pertinente și concludente în vederea demonstrării faptului că semnăturile executate pe cerere de acordare a împrumutului din numele lui Jorovelea Leon, Bîrcă Mihaela, Banaru Ecaterina, Petrea Anatol, și Banaru Gheorghe, nu le aparțin acestora, iar cererea din 17 martie 2008 de acordare a împrumutului conține date false"* (...), care se încadrează la alt temei de achitare conform Legii procesual penale.

Conform art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța dedusă judecării și-au găsit confirmare temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea strictă a prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea apreciere obiectivă probelor administrate în conformitate cu prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, *Calendari Dumitru*.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 09 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui Banari Maria XXXXX și Malachi Elena XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 02 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena